

ВІТАЛЬНИЙ ЛИСТ ДЕРЖАВНОГО СЕКРЕТАРЯ

З нагоди фіналу Всеукраїнського конкурсу читців до 200-річчя Шандора Петефі

*«І відчуваю: промінь я також,
Землі допомагаю вистигати.
І знаю: промінь тільки день один
Живе на світі.. Тож коли настане
Велике винобрання,
Уже давно погасне промінь мій,
І слід мого мізерного труда
Загубиться десь в океані праці.
Та все ж мені наснаги додає
І острах перед смертю відганяє
Свідомість, що я промінь є також! –
Тож до роботи, гей,
Вставай, моя душе!
Хай жоден день,
Хвилина жодна
Не пропадуть змарновано і пусто.
Чекає нас
Велике діло,
А час летить невпинно, а життя
Таке коротке.»*

Цією цитатою з поеми Шандора Петефі «Апостол» - словами, що спонукають до роздумів і водночас надихають - вітаю усіх шановних учасників, організаторів і гостей фіналу конкурсу читців, проведеного з нагоди двохсотріччя від дня народження поета.

Ми досягли вершини абсолютно виняткового параду культурного фронту. Потужна сила сьогоднішнього фіналу символізує для всіх нас диво культури та мистецтва, що долає кордони та являє людство універсальною спільнотою.

Українці знають і шанують угорського поета Шандора Петефі, і це дарує душевне піднесення та переконує в тому, що історичні епохи та географічні координати безсилі перед талантом, унікальною творчістю та вічними цінностями.

Петефі, палкий поет-революціонер, прожив болісно коротке земне життя. Тріумф його поетичної та людської величі тим більший, що лише за 26 років він створив сяючий, вогненний літературний всесвіт, який не втратив свою силу і за двісті років.

Не може бути випадковістю, що молодь ХХІ століття у всій Україні помітила його вірші і присвятила свій час запам'ятовуванню та виконанню цих чудових творів.

Не може бути випадковістю й те, що дорослі - батьки, вихователі, вчителі – заохочували і підтримували їх у всьому цьому.

У чому ж таємниця, шановні Учасники?

Переконана, що таємниця – у вічних і загальнолюдських цінностях, які висвітлює поет.

То як міг би час стерти поезію свободи, любові та патріотизму?

Як може припасти пилом минулого віртуозне поетичне зображення краси рідного краю?

Постать Шандора Петефі стала культовою для угорського народу – легенди та міфи оточують його життя й досі. Стільки всього вмістилося в ці 26 років: він багато де побував, мав численні, цінні й нерозривні, людські стосунки – і став героєм Угорської революції 1948-49 років.

А його творчий доробок – хоч наскільки неймовірним це б не виглядало — налічує майже тисячу віршів.

Навіть в очах наших сучасників Петефі є привабливою, колоритною та захопливою особистістю. Однією з головних місій року відзначення двохсотліття від дня народження поета є піднесення його постаті та епохи з рамок поверхневих знань та кліше, повернення уваги до розмаїтої, багатогранної та універсальної спадщини, яка спирається на вічні підмурки душі, духу та серця.

Лише вдумайтесь, шановні Молоді читці: поет створив цей блискучий творчий доробок лише за 26 років! Можливо, деякі із щойно декламованих віршів він написав, коли йому було хіба що на пару років більше, ніж сьогоднішнім старшим фіналістам...

Тож давайте подивимося на цього юнака, на цього генія і як на взірць для наслідування. Отримавши свій талант як дар, він проніс його через життя. Сьогодні тут зібралося багато талановитої молоді. Я закликаю усіх вас, подібно Петефі, максимально жити можливостями, що дає талант, підтримуючи вогонь і старанно та з вірою будуючи майбутнє людства.

Я переконана, що доки ясноока молодь декламує про свободу, любов, красу навколишнього світу та патріотизм, у людства і народів є сповнене надій майбутнє.

Впевнена, що цей ентузіазм стане чинником формування світогляду на довгі роки.

Хочу висловити щире вдячність усім, хто не шкодує зусиль і мудро веде молодь шляхом пізнання мистецтва і вічних цінностей.

Від щирого серця дякую вчителям, які допомагали читцям готуватися, за їхню відданість і професійну працю, сім'ям - за надійний тил, спільнотам шкіл та установ - за душевну й духовну підтримку та співпрацю.

На особливу подяку заслуговують молодь та діти, які принесли на цей конкурс найкращі вміння, декламуючи шедеври угорського поета своєю чудовою рідною мовою.

На моє переконання переможцями є усі фіналісти, ба більше, учасники всіх турів конкурсу. Зичу їм – будівничим майбутнього - подальших успіхів у навчанні та праці, а також віри, наполегливості та міцного здоров'я.

Зі щирою повагою

Магдолна Заводян

Державний секретар з питань культури